

УДК 81.25

О. Луців

Львівський національний університет ім. І.Франка

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ШВЕДСЬКИХ АТРИБУТИВНИХ СЛОВОСПОЛУЧЕНЬ

О. Lutsiv

PECULIARITIES OF TRANSLATION OF SWEDISH ATTRIBUTIVE PHRASES

Атрибутивні словосполучення з кількома повнозначними компонентами, що пов'язані між собою складним синтаксичним зв'язком, є надзвичайно поширеними у шведській мові. Такі словосполучення є складними для розуміння та перекладу, оскільки можуть на перший погляд видаватись двозначними, особливо коли до їх складу входять два або більше іменники (шв. *pepparkakshus* - укр. *будиночок з імбирниго печива*).

Можна визначити три підготовчі етапи роботи перекладача з атрибутивними словосполученнями: визначення смислових компонентів словосполучення, з'ясування зв'язків між ними та оцінка контексту атрибутивного словосполучення.

Перший етап може становити труднощі, оскільки у шведській мові атрибутивні групи можуть містити три компоненти і більше, при цьому основоположним орфографічним принципом є їх написання разом, наприклад *dessertvinsflaska* (укр. *пляшка десертного вина*), *företagssammanslagning* (укр. *злиття підприємств*) тощо. В такому випадку слово умовно розділяють на смислові компоненти: *dessertvinsflaska*: *dessert-vin-flaska*; *företagssammanslagning*: *företag-samman-slagning*. Однак не менш складними є випадки, коли означення містить при написанні декілька окремих слів, відокремлених від основного іменника групи дефісом. Це відбувається тоді, коли означення є ідіоматичним висловом з трьох чи більше слів, наприклад *mun mot mun-metoden* (укр. *метод штучного дихання "рот у рот"*) тощо. В таких ситуаціях буває складно визначити межі атрибутивного словосполучення та пов'язати між собою його складові. Перекладач може це вірно зробити тоді, коли йому відомий вислів та його значення.

Другий етап полягає у з'ясуванні зв'язків між смисловими компонентами групи. Наприклад, у шведських словосполученнях *krigsförklaring* (укр. *оголошення війни*) та *krigsskådeplats* (укр. *театр воєнних дій*), складова *krig* (укр. *війна*) перекладається по-різному, оскільки існують відмінності у внутрішніх смислових зв'язках між компонентами словосполучення. Головним за будь-яких обставин буде останній іменник групи: *förklaring* (укр. *оголошення, декларація*), *plats* (укр. *місце*).

Інколи переклад атрибутивних словосполучень залежатиме від контексту, в якому їх вжито. Наприклад, *Brysselsamtal* матиме декілька варіантів перекладу: перемовини у Брюсселі, перемовини щодо Брюсселю і навіть консультації з бельгійськими урядовцями.

Виконавши ці підготовчі завдання перекладач має змогу перекласти атрибутивне словосполучення відповідним чином, - застосовуючи українську атрибутивну групу, прийменникові словосполучення тощо.

1. Бик І.С. Теорія та практика перекладу. Електронний ресурс. - Львів: ЛНУ
2. Språkriktighetsboken. Utarbetad av Svenska språknämnden. - Norstedts, 2005